

LUMINARII.

Gazeta Beserecesca, Politica, e literaria.

Cu pre Gratiosa invoientia.

Miercuri

Nr. LXIX.

21 Aprile. 1848

A U S T R I A.

VIENA, 6:18 apr. M. Sa prein un pre In. Patente dein 11 apr. bene voi a demandá, ca dela 1 jan. 1849, in ducatulul Stiriei tote prestatiunile in robote, decime si alte indetoriri legate de pamentu au a se stramutá intru o desdarnificare in bani, dupa o lege proponenda de catra Staturile Ducatulului. — Aceasi bene voi cu induratate, gratios'a amnestia cuprensa in c. r. Patente dein 20 mart. prentu toti incriminatii politici dein statulu civile, a o intende si spre individuii dein statulu militariu, kanduse afora doi, ce nu se numescu, carii afora de crimea veteimatei Maiestatei se afla ingreniatii si cu alte grele crime.

Viena, 7:19 apr. M. Sa bene voi a dispensá pre Com. Kolowrat-Liebsteinsky de postulu ministrului-primariu, si pre Com. Taaffe de ministeriulu dreptatei. — Aceasi demandá, ca ~~transmiterea deputatilor la Dieta Germaniei nationale~~ constitutoria, tienenda in lun'a lui maiu in Frankfurtu, dein provincieele germane austriace confederate se se faca, precum a postitu Parlamentulu-preparatoriu, si precum Adunarea Confederatiunei prein al seu conclusu dein 9 mart. s'a inoitu — Postulu ministrului-primariu se incrediu Comitelui de Ficquelmont ministrului celoru dein afora. — M. Sa bene voi prein o pre In. scripsoria de mana dein 21 apr. a dispensá pre Bar. Josika, la cererea sa dein 10 apr., de deregatori'a Cancelariei de Curte transilvana. (w. Z.)

— In. Sa A. Dacele Albert se dice a fi cerutu si dobanditu invoirea M. Sale, de a intrá in servitiu militariu in Italia ca voluntariu.

Viena 8: 20 apr. Ministeriulu finanieloru, spre asigurarea catu se pote mai mare a pretensiuniloru bancului austriacu catra finencie, si spre deplena cosolidarea acestui bancu, legá ipoteca prentu 45 milioane fl. c. m. impromutu salinele erariali dein Gmunden, a caror'a proventulu anuu ede mai 4 milioane fl. si afora de acea 32 milioane fl. in Obligatorie de a statulu cu 5 p. c. Pre care temeiu Directiunea bancului se determiná a tramite pre al seu delegatu la piatiele comerciali deinafora spre a castigá metale pretiose. De o data ministeriulu finanieloru se determiná spre intempinarea lipseloru straordinarie ale statulu a emite, pre temeiu acelorasi saline si prein midilocirea si controleri'a bancului, politie ipotecarie cu 5, 5½ si 6 p. c. pre tempu de 4, 8 si 12 luni, carele la terminulu loru se voru rescumprá, si la tote cassele se voru acceptá in locu de bani au la post'a proprietariulu cu alte politie se voru sciambá. Emiterea acestoru se va efaptuá catu mai curundu.

— Gazet'a Vienese dein 18 apr. se plange amaru asupr'a nemesuratulu portu ce jace pre tote jurnalele mai alesu cele dein afora, si nemisicarea in sistem'a vechia, nu numai de a tiené si pan'astadi oprite unele gazete straine, ci si afora de stempelulu, 1 xr. pre tota foi'a gazeteloru interne, si 2 xr. pre ale celoru esterne, inca si tax'a portulu a otiené asia de susu, catu preintr'insa numerulu lectoriloru firesce de lipse trebuie se se restringa. Ea dice: Pan'astadi suntemu supusi dein cautarea pretiuriloru gazeteloru unui placu nemarginitu, caruia asemenea inainte de 150 de ani nu s'a templat. Placulu sinu legea, si neci un regalativu, nu determina pretiurile, prentu carele se potu aduce gazetele. Tarif'a pretiulu gazeteloru e o amara ironia; catu de periculosa e o asia stare prentu tener'a nostra libertate a tipariulu, de sene se intielege. Guberniulu avu in mana pau'acum midilocenele de a in greuia gazetete opusetiunali neplacute, er' celoralalte ce urmanu ideele lui, ale usiurá cursulu. Deaci inainte tote ideele trebuie se aiba acel'asi dreptu de a se lati, si intre ele numai valoarea deinla-intru sele determine pretiulu. Lucrulu celu mai de antaiu de lipse e o norma definitiva prentu tramiterea gazeteloru pre postia, fundata pre temeiu, cá tote gazetele catu se pote mai estinu si dupa o masura in togma se se taxeze. Mesur'a cea mai buna nise pare cea dein Bavaria: pretiulu prenumeratiunei, dein carele o parte procentuale se se puna de taxa tramiterei prein postia. Tax'a speditiunei se pote pune fora pericu forte estina, cá ci ,folosulu dein gazet'e nu trebuie se formeze funtuna de venituri. In cuntr'a unei asemenea taxatiuni trebuie se protestamu catu se pote cu atatu mai tare, in catu jurnalele si de alt'mentrea prein timbru (Stempel) destulu sunt de taxate. Pentru ce dar' si alta taxatiune prein postia? In comerciulu cu carti, care si ele ne dau nutrementu spirituale, pretotendenea cartile se vendu cu acel'asi pretiu, fora luare a mente la distanti'a loculu unde s'au tiparitu; au nu ar' fi cu potentia aceeasi a face si cu gazetele? In carti, comparatoriulu dein locu porta o parte a speseloru prentu transportulu esemplarieloru in locu mai departatu; prentu ce se nu se pota ast'a face si cu jurnalele? etc.—In urma adaugemu acea nespusa de toti sentita nedreptate, cá post'a austriei trage si de pre noi pretiulu stempe-lulu ca si depre cei dein Austria, de unde prentu esemplu. Gazet'a de Augsburgu detrei ori mai scumpu ne vene decatu se platesce in locu, adeca preste 36 fl. c. m. in locu de 12 fl. Gazetele Ungariei inca se plangu amaru asupr'a acestoru nedreptatiri; proiecte nu lipsescu cum aru poté se se usiureze aceste greutati, ci efectulu nulu vedemu nicaiuri.

TRANSILVANIA — UNGARIA.

Blasiu luni dupa Dum. Tomei.

Diua de eri a trecut in pace si fora escesuri. Adunarea a fostu mai numai dein poporu, cea mai mare parte dein vecinetate.

Deminetia inca dela siesa ore se vediura pucini adunati in piatie, ci multimea dein minutu in minutu crescea adunanduse deinaintea portiloru Seminariului.

Un corpu de ostasi infanteristi era de demanetia stationatu in laturea oposita a Catedralei. Altu corpu de dragoni la optu ore sosi dein satulu vecinu Samtielu si ocupã laturea deinaintea, catra Catedrale. Amendou corpurile stetera intru aloru pusetiune nemisicate pan'la trei ore dupa a media di, candu poporulu incepu a se despartu intre vivate repetite: se traiesca Imperatulul Ferdinandu! Se traiesca ostasii Imperatulului!

Dupa S. Liturgia, la care inse si infanteristii fura facia, adunarea era mare. Oratori dein junimea baserecesca si civile reincepura a cuventã cu inflacarea teneriloru propria, de pre incinsatur'a estradei dein aintea Catedralei catra poporulu insetatu, cuvente de pace, respectarea personelor si continerea de catra escesuri, incredentiandui, ca a sositu si prentu poporulu romanu diua si or'a rescumpararei ce nu e de parte, candu si ei voru fi fii acestei patrie, ca cei mai betrani, cu tote drepturile ce se cuvenu a totu omulu si poporulu in lume, er'nu sclavi si misiei fora libertate si proprietate.

Dein partea oficiolatului Comitatuscu inca se graira cuvente impacatorice, acelesi spemi si asteptari ascenrandule, ca catu mai in scurtu nu voru neci potu se lipsesca.

Diua era dein cele mai limpede-serene si mai frumoase.

Dupa a media-di multimea dein satele vecine adunata se soi la mai multe mii de omeni.

Un momentu intreveni, carele pre catu era neasteptatu, atatu insielã mai multu tote anemele fricose.

Un deputatu de la Sabiu ajunsu in satulu vecinu. Un caruti se tramise dupa elu. Poporulu ii esi inainte asteptandulu, si la doue ore dupa a media-di sosindu dereptu Beserecutia, poporulu deshama cati si in triumfu l'aduse iatre aclamatiuni, de catu care neci se pote ceva cugetã mai entusiasticu, pan'in Curtea Seminariului, carea cu tota ca e pre larga neci diumetate nupotu incapu multimea de 3—4 mii de omeni. Misicarea poporului, vivatele, si fluturaturele pelerieloru se pareau ca sgomoturile si undele marei.

Deputatul era Simeon BARNUTIU.

D. Simeon Barnutiul s'a intorsu ca angerelel pabei.

Poporului doritoriu de al audi, le recomandã pacea, ascultarea de mai mari, asteptarea in pace pan'la adunarea nationala si diet'a tierci, candu tote doririle poporului romanu se voru impleni dein impreuna intielegerea tuturoru mai intielegitoriloru romani si staturiloru tierci.

In urma un teneru oratoriu indemnã poporulu a se duce pre la ale sale si a pazi cele recomandate.

Adunarea se inchia intre vivate, si mainainte mii de ori repetite: Se traiesca Imperatulul!

La un patrariu dupa trei ore incepu a se

desface poporulu, si la aldoilea patrariu piatiulu Blasiului era evacuat.

Acestu poporu friptu de arsur'a sorelui si de sete rabda ore intregu fora de a se misica macar' o urma dela loculu seu. O picatura de beutura betiva n'a gustatu pre limb'a lui.

Entusiasmulu, cu carele asculta cuventele insufletitorice, si ascultarea de indemnele oratoriloru, era nemarginita.

Cine va mai dice ca poporulu romanu e poporu selbatecu?

Cine ar' mai avea asia indoicla, a fostu peccatu, ca n'a venit in Blasiu la duminca Tomei, selu vedea si se se convinga.

Noi credemu si dorimu, ca poporulu romanu totu de un'a se va porta cu acea cuventia, ca eri. Si atunci sortea lui in venitoriu nu pote sa fia de catu fericita.

D. Barnutiul impleindusi misiunea incredentiata, astadi se intorse in apoi la Comitenti sei in Sabiu.

C E E D E L U C R A T U.

Ce este de lucratu?—Tempulu determinarei dein urma se apropia cu pasi gigantici; adunarea nationala e la asia, eri iam vediutu preambululu; tota intardiarea si tramandarea e plena de pericu; tempulu indelungei consultari pro et contra au trecut, trecut; acuib si eri mai partentori a Sistemii vechie inca recnoscu, ca nu e tempulu de a se socoti multu, ci fapte, faptesu inte determinare striga tota lumea. Ferice de omenii cari in asemene cercustari nusi voru pierde capulu, ca Louis - Philippe, in minutele mai momentose; carii s'au preparatu de buna ora sis'au familiarisatu cu ideele tempului acestui procclosu, neci se afla in neplacuta stare de a nu sci ce se faca.

Dreptu ca in Transilvania numai o parte, si rest'a adeveratu nu mica, partid'a asia numita liberala se afla in acea fericita impregiarare, catu nu are de a se ingrigi de nemica. Ideele, proiectele si scopurile loru defenira a tota Europa; si pre catu mainainte ele erau apasate, suspectatate si reu vediute, asia astadi apucara de asup'a tuturoru celoru alalte idee si poteri; si, de nu se si convingu anemele partidei conserbative multu-pucinu absolutistice, incãlete facu multi faciari, precum se facuse si mainainte suptu sistem'a conserbativa.

Acosta partida, in Transilvania stete mai multu dein unguri zelosi prentu nationalitatea loru; dein sasi pucini. Dar' deintre romani?—De ei n' a intrebatu pan'acum nimene, precum dupa parere neci vreu se intrebe neci astadi. Si asta e smentela.

Conserbativii dar' unguri si sasi, de aci se afla in cea mai neplacuta pusetiune. Ei pote aru voi a tramanda lucrulu de adi pan' mane. Speranza ore ei, ca lucrurile se voru intorce spre favorea loru? Noue inse nise pare, ca asta partida ar' fi orba, de ar' mai nutri in mentesi idee de restauratiune, candu tota Europa, pana si Ungaria, se dechiara prentu filosofia drepturiloru er' nu prentu diplomati'a privilegialoru. Tactica ei sta si sta si pan'acum ca si mainainte in stratagem'a de a arunca cate o cogia au sfermitura de pane de pre mes'a incarcata cu tote bunetatile privilegiate, candu numai este in catrau. Noi vediumu mai alalta eri repetita acea stratagem'a in politic'a sasesca, de care neindoitu neci un ro-

manu nu pote se multiemésca. Ea interitá mai multu anemele, si descoperí lumci, cá prè pucinu a invet atá; si dupa ce apucá dein gura romaniloru tote drepturile politice, mai in urma se insielá pre sene insasi crediendu, cá are putere dela D. diu de a mai impartí drepturi poporiloru concetatianiloru nedreptatiti, intru un tempu candu poporale numai ceru drepturile imprescriptibili cu bani in mana, ci si le repetiescu dupa dreptulu de omeni nu vite.

Dreptu cá neci politic'a au legislatiunea unguresca nu multa incredentiare insuffá in anim'a romanului. Noi scimu, cá natiunea ungara e o natiune dein cele mai nobili la anema dein care sunt in Europa. Catacteriulu si sentiementele individuali ale acestui poporu spirituosu sunt dein cele mai generose, ca ale arabului dein oriente, de unde si elu se trage; ci prentu aceea politic'a Ungeriei totu n'a fostu mai pucinu despotica ca a Califatului. Ci acea politica in Ungaria a caditu, precum si in Transilvania va cadé si trebue se cadia. Fia dar' uitate tote cele trecute, si pan'candu natiunea ungara-si va pleni cuventulu, cá ea va respectá natiunalitatile straine, fia increlentiata cá voru fi respectati ca cei mai buní ai sei frati.

Romanulu inca se afla in uricios'a acea pusetiune de anu se aflá in curundu, ce are de a lucrá mai antaiu si inainte de tete. Politic'a de pan'acum ia tienutu departati, de a se poté apropá de foculu negotialoru publice si ia lipsitu de midilocene de a se formá politicesce,—candu totu aceeași politica apoi opunea, cá romanulu nu are calificatiunea de a se impartasi in drepturile politice, prentu ca nu e formatu politicesce; ~~politica bene croita si prè consecuente dedusa. Aci privilegiorile dederá man'a cu bureaucratia ajutanduse un'a pre alt'a. De aci romanulu neci nu putea alim'ntrea luá parte in drepturile politice, chiaru si candu erau dein cast'a privilegiiloru, de nu se dá cu-trupu-cu-suffletu in man'a natiunalitatiloru privilegiate, abjurandu-si romanitatea. Romanulu dar' remase cu totulu neformatu politicesce,—si, afora de pucini in stare mai favoriora, mai cá nu sunt preparati la intrebarrea: ce e de a face? cá se o pota deslegá in curundu si bene.~~

Romanulu, graindu cea adevverata, in Transilvania si Ungaria inca e sierbu-robú, menci-piu. Ca nobili,—natiunea unguresca pretende, cá romanulu nobile e ungru: de unde ar' urmá, cá romanulu nu pote fi nobile ca romanu, ci nobilitanduse numai de catu s'ar' face ungru. Romanulu dar' dupa acea parere, e prostu, si nu pote fi de catu prostu, adera fora drepturi politice. Ci acésta idea n'a fostu recunoscuta dein partea romaniloru, afora de pucini, carii se rasi-ná de numele de romanu, carele in intielesulu politica erá sinonima cu omu prostu. Romanulu pre dreptate dar' pote si trebue a pretende, ca mai multu se nu se sorotesca de robu,—si lucrarea mai de antaia si mai principale a romanului, e emanciparea, emanciparea intrega cu tote drepturile politice in togn'a cu ale celoralalte natiuni,—emanciparea nu numai a personoloru ci si a natiunei ca natiunei romanesci, relocanduse in rangulu celoralalte, fora de a mai fi costrinsu romanulu a se lapedá de natiunalitatesi spre a poté ocupá locu in rangulu altoru natiuni, insusi inceputulu romanescu dandui dreptu la ocuparea acelu locu.

✓ Acesta restitutiune a natiunei sale o voru potí romanii dela diet'a mai aproape a Transilvaniei si inainte de a se pronuncia uniunea cu Ungaria,—restitutiune nu numai pre chartia ci si in fapta. Acésta restitutiune o astépta romanimea acum mai alesu dela puterea ideelor tempului, si dela sinceritatea conationaliloru sei. Ea e mai multu in puterea dietei transilvane, de catu a fostu in parte in puterea universitatei sasesci. Fora asemenea restitutiune nu multu se va crede frumoseloru promisiuni, ori dein care lature sevena. Graimu ceamu auditu.

Votulusi dorirea poporului romanu nu se restringe la mai pucinu de catu urmatoriele puncturi, ce cuprendu cele mai antaie si mai neaparate drepturi prentu viatia politica a natiunei.

I. Emanciparea natiunei Romaniloru, seau recunoscerea libertatei politice intregi aloru, nu numai ca persone libere, ci si a natiunei ca natiune romanescá.

II. Emanciparea relegiunei Romaniloru, seau recunoscerea libertatei intregi relegiose si a relegiunei loru ca relegiune greco-romanescá.

III. Emanciparea pamentului rom. dein scaune si Comitete, seau recunoscerea proprietatei si libertatei intregi de a despune ca de al seu pamentu romanescu, scapatu de tota feuditatea si ingreniarea prein robote, decime.

IV. Libertatea limbei Romaniloru, ca proprietatea natiunei romanesci santa si neatensa de nimenea.

V. Libertatea cuventului si a tipariului romanescu deplena si nu fictiva suptu forma de legi represive mai rele de catu censura, fora de alte inculpari decatu dein scrierea asup'a relegiunei, moralitatei si personei regnante, si fora alta cautiane de catu a proprietatei.

VI. Dreptulu adunarei natiunali atatu in materie politice catu si baserecesci.

VII. Dreptulu representatiunei natiunali la diet'a tierci, fundatu pre temeiulu dreptului celoralalte natiunalitati si dupa proportiune.

VIII. Dreptulu alegerei natiunali atatu la deregaturiele politice catu si baserecesci, fundatu pre acelasi temei.

IX. Dreptulu administratiunei interne natiunali a venituriloru proprie atatu baserecesci catu si scolastice.

X. Dreptulu intrebuentiarei limbei rom. in negotiale interne natiunali, politice, baserecesci si scolastice.

XI. Fundarea si dotarea de scole natiunali rom. elementarie si scientifice mai inalte, dein cas'a statului in proportiunea poporatiunei rom. contribuente, cu deplenu dreptulu de asi alege invetiatorii si asi sistemizá invetiaturele dupa un planu scolasticu, ce are de a se intemeiá cu luarea mente la trebuentiele poporului.

XII. Fundarea si dotarea clerului rom. intregu dein cas'a statului dupa aceeași proportiune, cu dreptulu alegerei la deregaturiele baserecesci si sistemizarei dupa trebuentiele tempului.

La acestea amu mai poté adauge:

a) Stergerca uniunei celoru trei natiuni confederate, facute mai alesu asupra natiunalitatei rom.

b) Stergerca privilegioru de ori ce natura se fia, si in loculu loru restatorirea drepturiloru si greutatiloru intogma prentu toti fora alegere intre natiunalitate, rangulu si confesiune.

c) Stergerea condiciloru Transilvaniei, si alesu a Aprobate-compilatelor cu articlii loru infamatori si nedrepti, ce sunt de rusinea poporaloru civilizate,—si intruducerea de legi umane cum se cuvenu poporaloru libere, ecuali si in fratite.

Care e acca natiune, care se nu le postesca prentu sene in tota Europa? De aci si poporul rom. le postesce pre calea pazei si bunei intielegeri, care o doresce si romanulu ca tota lumea.

Neci dica cineva, ca aceste si mai multe de catu pote amu cere vomu castigá unindone cu Ungaria. Ci pan'acum Uniunea nu e pronuciata, de acia nu e de miratu, deca romanulu si pan'atunci-si recere drepturile cuvenite, au se va templa uniunea au nu; elu nu-si lega, neci nu trebuie sesi lege, dreptatea pretensiuniloru sale de fapte problematece, ori catu se fia de secure, ci de singura cuvenenti'a. Libertate, ecualitate, fratieta! Neci mai multu neci mai pucinu.

Gazet'a de Pestia (P. H.) publica acésta inscientiare despre descoperirile romaniloru in Ungaria:

„Ungarii de limba romanesca pan'acum trei prochiama indreptara catra cetatianii patriei nostre. Antaia, in numele tenerimei de limba romana au romanesca dein Pestia, compusa in limba ungresca, cu o scurtime laconica si un pondu amesuratu cercustariloru desenna si indreptarea pre carea au de a pasi, si dupa carea ei, carii catra noi ungerii totude un'a s' au portatu cu simpatia, redicarea si fericitatea loru si o ascepta dela guberniulu ungaricu respundictoriu.

„A dou'a prochiama compusa in limba rom. inca sierbesce spre lauda poporaloru romanescu, intr'ast'a ei fericirea necaditoru sei 1,300,000 confrati in Transilvania numai dela cfaptuarea uniunei o astepta, si cu caldurose spresiumi prochiama pre romanii dein Transilvania la uniune.

„A treia prochiama, care éراسi e compusa romanesce, atatu e de impungatoria, catu numai acea pote deplenu semti poterea spresiumiloru singuratece deintr'insa, carele a patitu dein tota cautarea atát'a catu romanulu. Intr'insa Metternich se numesce belauru, a carnia maxima n'a fostu alt'a, decatu imparechiarea natiuniloru, a careia urmarea fu, ca episcopii serbesci tienura pre romani in orbitiune, sii asuprira. Provóca dar' pre tota romanimea, ca dandu man'a cu ungerii se se nevoiesca a scuturá de pre sene-si jugulu serbescu, si in locu de episcopi serbesci sesi céra archipastori baserecesci de romanu.

„Noi salutámu pre concetatianii nostri de limba rom. in campulu simpatiei; si de ora ce scimu, ca dela caderea imperatiei Romane pan'acum au fostu sierbi, injugati in Transilvania de sasi, in Ungaria de serbi, in Moldova de greci si de armeni, in Bucovina de despusetiunile partiali a le guberniulu Metternichescu, si in Romania (sic) de absolutismulu guberniulu rusescu, acum tare credemu, ca dupa ce ei cu noi-Ungarii voru prende man'a spre castigarea libertatei sale, si voru poté vindecá vechiele loru venetari. Noi preintr'ast'a provocámu pre tota romanimea, ca de aci incolo se nu se tema neci de blastematiele cadutei bürocratie, neci de pondulu poteriloru straine de panacum'a. Aici numai o

potere mai stá in fientia, si ast'a e partenirea intereselor cuvenentiose. Numai impreuna-intielegere si colucrare, si voi veti fi mari si potenti, condenni urmasi a vechiulu poporu Romanu; etc.

Aici urméza si potestatiunea tenerimei romane-ungare dela Pestia in contr'a deputatiunei Serbesci dela Ujvidék:

„Cu durere luámu amente, cum acum'a candu spre sustienerea recastigateloru drepturi ale de nou nascutei omenimi de tote partile si intre toti ar' trebui se fia o unime neclatita, se mai affa in patria nostra omeni, cari candu voru a intemeia statu in statu, spre suruparea acestei atatu de sánte unimi nu se indoescu a usurpá nu numai pre al seu si al celoru un'a intielegatori cu densii, ci cei adevveratu pre curiosu, si numele a numerosulu nostru poporu romanescu de legea grecesca fora de ale fi datu candu-va asemene plenipotentiare au poporul nostru dein banatu, au dela crisiu, au dein maramuresiu au dein Ardeal. Cetimu, cum ca ore ce norodu serbescu de legea grecesca, ce se dice a se affa in orasiulu Ujvidék, preindeputatii sei in numele toturoru poporaloru de legea grecesca cerú drepturi in 16 punturi dela diet'a Ungariei. Intr'aceste drepturi, carele in numele toturoru celoru de legea grecesca, de ci firesce si intr'al numerosei romanimi, publice se ceru, pre batutoriu la ochi este aceea, cum ca acesti serbi noue cu totulu necunoscuti postescu dela diet'a tierci in numele romaniloru de legea grecesca: „ca acestu narodu serbescu, a carui esistentia pan'acum intr'adeveru a fostu suptu intrebare, prein lege se se recunosca de natiune politicesc vietuitoria,“ si ca aceiasi adunare natiunale cum se pare sierbesca legiuitoria se se temeieze prein lege, si ce e intradeveru curiosu, ca nu numai intr'acésta adunare sierbesca, ci preste totu causele toturoru celoru de legea grecesca, firesce dar' si ale romaniloru, numai in limba sierbesca se se tracteze.

„Onorati concetiani! In Ungaria intre poporale de legea grecesca, afora de romani, se mai affa greci, pre pucini rasi, inca si cigani, armeni, israeliti botezati, arnauti, si in urma unii omenii de vitie totiésca, carii persecutati de turculu invingatoriu suptu un archiereu scapara dedemultu in Ungaria. Acesti sierbi fugitivi de vitia italo-totiesca, carii desculecarea in tier'a ungresca dein bunavoientia, precum se scie in tota lumea, dela patri'a loru de inceputulu, Servia, se numescu serviani. Pre natiunile pan'aci numerate de legea grecesca le scimu intr'adeveru ca se affa, si le cunoscemu de vietuitorie; ci natiune sierbesca de legea grecesca inaintea nostra a romaniloru intr'atat'a e de nesciuta, necunoscuta, catu dieu neci ne potemu imaginá, ce si de ce soiu de norodu pote se sté ascunsu suptu acesta numire chiaru noua, straina, necuprensa; cu atatu mai pucinu ne a potutu candu-va veni in mente noue romaniloru, acestoru omeni, noue cu totulu straini, ore-candu ori-ce lucru de ale incredentiá, seau chiaru pre socotel'a narodului necunoscutu serbescu ore-candu de ore-cine a cere drepturi separate. (Va urmá)

Dein impregiurari astadi nu potemu dá mai multu de catu o cola, ci vomu pleni cu altu nru.

Redactoriu prim. respundictoriu: T. CIPARIU.